

Sexta etas mundi

Anno mundi. 6609.

Anno xp̄i. 1410.

Iohannes eius nomis vigesimus tercū papa. patria neapolitanus & nobis
lis. Baldesar cognomento cassa antea vocatus. sancti eustachij dyaconus
cardinalis hoc anno pdicto alexandro mortuo bononie pontifex creatus. sedit
annis. 4. menses. x. Sunt qui scribant id factū violenter esse. q̄ & legatus bo-
noniensis esset armatos milites tū in urbe tū in agris p statione habuerat. vt
si p̄cario id obtinere nō posset minis & armis tandem consequeretur. Cum multi
p̄ducti fuerunt nemine approubare voluit. date inquit mihi petri clamides ego
eam dabo pontifici. ille pallium humeris suis imponens. papa ait ego sum. id
q̄uis patribus displicuisse. vt cūq̄ est. constat eum pontificem creatū fuisse ad
eamq̄ dignitatē semp aspirasse. Erat autē bic pontificij & civilis iuriū peritissi-
mus. vir in temporalibus quidē magnus. in spiritualibus nullus omnino ar-
ineptus. & rex gerendā experientia magisq̄ vite sanctimonia preditus. Qui
suscepto pontificatu dies aliquot bononie comoratus. & postmodum romā p-
fectus est. fuerat em̄ illa prius aliquanto de manibus extorta ladislai. Itē eius
per agrum florentinū & senensem ad inferū mare. inde p tarquiniam ad vrbes
fuit. post hec apparatus facti. missaq̄ aduersus ladislauam copie. duces militie
erant paulus v̄rsus & Ḡfortia. Vrbi sequenti anno iterato iohannē bello vera
re cepit. Ideo pontifex timore correptus florentiā primo. postmodum bononi-
am venit. & nō ita multo post mantuā ad iohannem franciscū gonzagam pfe-
ctus est. ibidemq̄ & laude & cremonē cū sigismundo cesare de pellendo ladislao
qui romā & multa ecclesie oppida occupauerat conuentū habuit. Inde ad con-
ciliū iohannes omniū nationū consensu citatus ad tollendū scisma duos car-
dinales in germaniā misit. qui vna cum principibus gallice & germanice natio-
nis locū ydoneum deligerent. Constantia igit̄ germanie vrbis ydonea est visa
Eo pficisciū omnes. & iohannes pontifex admonentibus quibusdā ne id fa-
ceret. eo tamē proiectus. Vrbi supuentē sigismundo multa criminā ponti-
fici obiecta sunt. quoz causa mutato habitu familiaq̄ clanculū noctu fugiens.
Cū iam amplius quatuor mensibus in concilio fuisse schaffhausen abiit burgundiā petere festinans. iussu
friderici ducis p viam retentus imperatori tradit & in insula sancti marci in carcerē coniicitur. Causam fu-
ge concilium disquirere tum cepit. ad quadraginta exinde capitula contra eū probata sunt. merito e ponti-
ficatu deiectus. ad ludouicū igit̄ bauarie ducem missus in haidelberga triennio asseruatus est. Landes eo
in concilio martinus pontifex surrogatus dū apud florentiā existeret & a cosma de medicis ciue florentino
rogaret iohannē a carcerib⁹ liberauit. Cū ad martinū venit sese pedibus martini subiiciebat ut ponti-
ficem verū & vnicū recognouit. Martinus ea hūilitate cōmotus. primus cardinalis efficiēt tusculan⁹. Nec
annū integrū supstes florentie e vita migravit. vbi & a cosmo medice anuicissimo suo honorificentissimo se-
pulchro in diui iohannis baptiste templo magna adhibita funeris pompa sepultus est.

Anno mundi. 6616.

Anno xp̄i. 1417.

Martinus quintus papa. patria romanus. otto cognomento colūna prius vocatus. Ex illustri colūnen-
sium familia natus hoc anno in celebritate sancti martini ep̄i ex cardinali dyacono in constantini cō-
cilio nationū omniū & cardinaliū consensu pontifex creatur. Is em̄ a teneris annis cura parentū moribus
et litteris imbutus. vbi adoleuisset iuri pontificio perusij operam dedit. vnde ad vrbem rediens ob integrit-
atem & doctrinam urbani sexti referendariū factus. Inde diaconus cardinalis ab innocentio septimo cre-
atus. humanior factus patrocinii suum omnibus prestabat. In conuentū constantiensi cū multe in vtrāq̄
partem altercationes haberent ip̄e mediū quoddam tenuit cōmuni vtilitati semp consulens. Hanc ob rem
et imperatori sigismundo & cardinalibus omnibus gratus. Qui in pontificatu constitutus nō somno &
ocio sed negocio & sollicitudini deditus oīa ad rē pertinētiā nūro p̄fecit modo. Vir antea nequaq̄ sagax exi-
stimator sed benignus. In pontificatu tū ita opinione de se prius habitā redarguit ut sagacitas quidē in
eo summa. benignitas vō non supflua neq̄ minimia reperiorebat. Peracto demū concilio reuersus p fines me-
diolanen. Mantuanor ferrariensi rauennatū florentiā venit. bononiā vitans que se per id t̄ps in libertatē
vendicarat. florentie vō bienniū sere resedit popportuno loco ad rē ecclesie componendā. Nā & cū bractio q̄
ecclese oppida pmulta occuparat oppitulantibus florentinis concordiā fecit. Illiusq̄ post hec fretus opa
bononiā redegit in suā potestate. & ceteras vrbes vbiq̄ recepit. ex quo eius plurimi crevit auctoritas. flo-
rentiā tandem abiens ciuitatem metropolitano honore exornauit romā desideratus quenit. vniuersa vrbē ei-
dem obuiā effusa. que eū nō secus ac patrie parentē expectabat. quā adeo vastatā ihuenit ut nullā ciuitatis
faciē habere videbat. Quā ob rē pontifex pietate cōmotus ad eā exornandā cōponēdosq̄ mores ita animū
adiecit ut breui qualescens meliore faciē p se tulerit. plura in vrbē restituit. Hic autē vir in omni vita integer
Demū pontificatus sui anno quarto mense tertio rome apoplexia morit̄. etatis sue anno sexagesimotercio.
Sepelit̄ q̄ eius mandato in basilica constantiana ante capita aploꝝ sepulchro eneo. comitante populo ro-
et clero no aliter flēte q̄ si eccl̄ia dei si vrbis romā vñico atq̄ optimo p̄nte orbata fuisse. vacat tū sedes dies. xii.

Martinus quintus

